

Henkikirjat sukututkimuksessa ja henkikirjahaku

Pohjois-Kymen sukututkijat, pienryhmä

19.3.2025 Tuomas Kunttu

Henkikirjat - mantalslänggt

- Maan väestöstä ja kiinteistöistä pidetty väestöluettelo
- Tehty joka vuosi yhdestä vuodesta kerrallaan
- Sukututkimuksessa hyödyllinen etenkin
 - Ennen kirkonkirjojen aikaa
 - Jos kirkonkirjat ovat puutteelliset tai tuhoutuneet
 - Talonhaltijaluettelon tai tilahistorian teossa
 - Ammatin tai sukunimen muutoksissa

Historiaa

- Henkikirjat alkavat 1634
- Ikärajoja
 - Ensin kaikki yli 12-vuotiaat
 - 1652 15-63-vuotiaat (1655 yläikäraja poistui talon isänniltä)
 - 1865 16-63-vuotiaat
- Henkirahan kantaminen loppui 1924
- Henkikirjat poistuivat kokonaan käytöstä 1993

- Vanhan Suomen alueella henkirahan sijaan podušnie-maksu 1783-1865
- Vanhempien aikojen henkikirjat puuttuvat niistä osista maata, joissa ei kannettu henkirahaa. Tästä johtuen niitä ei ole Pohjois-Karjalasta Ruotsin vallan ajalta eikä myöskään maan pohjoisimmista pitäjistä, ennen kuin vasta 1850-luvun lopulta lähtien

Henkirahasta vapautettuja

- Aateli 1641-1865, ajoittain myös palkolliset
- Sotilaat, ajoittain myös sotilaiden vaimot
- Eri aikoina muitakin väestö- ja ammattiryhmiä
 - Piispat, professorit, ylioppilaat, luotsit, pyövelit, uusien kaupunkien asukkaat (10 vuodeksi) jne.
- Köyhät ja vaivaiset

Mistä henkikirjat löytyvät?

- 1634 voudintilit
- 1635–1808 läänintilit
- 1809– läänittäiset henkikirjat

- <https://digihakemisto.net/>

Digihakemisto

Haku:

Hae

Talleta pikahauksi

Pikahaut (muokkaa):

Seurakunnat

Henkikirjat

Voudin- ja läänintilit

Tuomiokirjat

Tuomiokirjakortistot

Raastuvanoikeu

Sotapäiväkirjat

KELAn kortistot

Perukirjoja

Uutta: [Helsingin kaupunginarkiston kuolleiden kortisto](#)

[Digitaaliarkiston linkkien uudelleenohjaus](#)

[Viimeksi digitoidut](#)

[Astia-Digihakemisto Linkkaaja](#)

[Tekstihaku](#)

Miten löytää tietyn pitäjän henkikirjan

- Pitää tietää mihin lääniin ja kihlakuntaan tietty pitäjä kuului
- Lääniä voi selvittää mm. Wikipediasta
https://fi.wikipedia.org/wiki/Suomen_läänit
- Kihlakunnat: Henkikirjamikrofilmien käyttökopiot 1634–1808.pdf
<https://portti.kansallisarkisto.fi/fi/aineisto-oppaat/henkikirjat>
- Tai sitten vaan selaa Digihakemistoa, hakemistoja on tehty aika hyvin

Maaseudun henkikirjoja, esimerkkinä Valkeala

- Henkikirja 1922 Valkeala
 - <https://digihakemisto.net/item/2307184876/8161697293/4>
- Henkikirja 1870 Valkeala
 - <https://digihakemisto.net/item/2296080927/5722282177/598>
- Henkikirja 1752 Valkeala
 - <https://digihakemisto.net/item/1614045153/10111246305/221>

Kaupunkien henkikirjoja, esimerkkinä Viipuri

- Viipuri 1915
- <https://digi.hakemisto.net/item/2305270760/6189310369/97>
- Apuna voi käyttää esim.
 - Henkikirjoittajan arkisto henkikirjojen hakemisto <https://digi.hakemisto.net/aineisto/320091697>
 - Kansalliskirjaston digitoimia osoitekalentereita <https://digi.kansalliskirjasto.fi/search>

viipurin osoitekalenteri

vaadi kaikki hakusanat sumea haku hae: tekstisisällöstä kuvailutiedoista

Rajaa haku: sanomalehdet aikakauslehdet pienpainatteet kirjat käsikirjoitukset

Peräjä Emmanuël Eriksson h. Anna.

B. 1-0. laulu David Hansikas

Hän löy. 66.			
Peräjä Emmanuël Eriksson Hansikas	$\frac{29}{4}$	1834	
H ^w Anna Sofia Danielset		1843	

Lari David Sylvesterson	$\frac{17}{4}$	1842	
-------------------------	----------------	------	--

Ylellisyysveroja

- Ylellisyysveroja
 - Pelikortit
 - Lasi-ikkunat
 - Ajoneuvot (rattaat)
 - Metsästyskoirat
 - Pönkkähameet
 - Tupakka
 - Jne.
- Voi antaa sellaista tietoa esivanhemmista, jota ei muuten saa
- <https://digihakemisto.net/item/1782045593/9320191254/225>

Lyhenteitä ja sanakirjoja

- Henkikirjojen omia lyhenteitä
 - [Suomeksi](#)
 - [Ruotsiksi](#)
- [Historismi Lyhenteet ja termit](#)
- [SSS lyhenteet](#)

- [Ruotsalais-suomalainen sanakirja \(1930\)](#)

Henkikirjat vs. kirkonkirjat

Miinuksia

- Työläitä, koska vuosi kerrallaan
- Sukututkimuksen kannalta vähemmän olennaisia tietoja
 - Esim. syntymäajat, muutot, vaimojen (suku)nimet puuttuvat

Plussia

- Henkilöt taloudellinen asema
- Yleellisyysverot jollain ajanjaksolla (pelikortit, ikkunat jne.)
- Myös muiden uskontokuntien henkilöt esillä
- Toinen näkökulma henkilöiden nimiin

Henkikirjahaku

- Suomen Sukututkimusseuran verkkopalvelu
- Tehdään vapaaehtoisvoimin
- Tehdä hakuja indeksoitujen henkikirjojen sisältöihin esimerkiksi henkilöiden ja paikkojen nimillä.
- Pyritään edistämään ja helpottamaan henkikirjojen käyttöä sukututkimuksessa.
- Ensitavoitteena saada kaikki vuoden 1915 tiedot tallennettua
- Tällä hetkellä haettavana yli 620 000 tietuetta ja 168 paikkakuntaa
- <https://www.genealogia.fi/henkikirjahaku/>

Hakeminen

- Henkilöiden nimet on tallennettu kuin henkikirjassa
 - Kannattaa hakea nimen eri muodoilla (esim. Lisa – Liisa – Elisabet, Juho – Johan Johannes)
- Lyhenteet avattu
- Kirjainkoolla ei merkitystä
- Katkaisumerkki *, sanan alusta ja/tai lopusta
 - Käyttö suositeltava

Haku

Vuosi tai Aloitusvuosi – Lopetusvuosi

Sukunimi

Etunimi

Patronyymi

Syntymävuosi tai Aloitusvuosi – Lopetusvuosi

Paikkakunta

Kaupunginosa

Kylä tai kortteli

Tila tai katu

Ammatti tai arvo

HAE **TYHJENNÄ** **VÄHEMMÄN HAKUEHTOJA**